

Міністерство освіти і науки України
Українська академія наук (відділення фізичної культури і спорту)
Волинська обласна державна адміністрація
Волинська обласна рада
Волинський національний університет імені Лесі Українки

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

**Збірник наукових праць
Волинського національного університету імені Лесі Українки**

Т. 1

Редакційно-видавничий відділ “Вежа”
Волинського національного університету
імені Лесі Українки
Луцьк – 2008

УДК 796(Д82)
ББК 75Я 43
Ф 50

*Рекомендовано до друку вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 8 від 27.03.2008 р.)*

Редакційна колегія

- Коцан І. Я.** – доктор біологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки) (головний редактор);
Цьось А. В. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки) (відповідальний редактор);
Нісімчук А. С. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Волинський національний університет імені Лесі Українки);
Гусак П. М. – доктор педагогічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки);
Смолюк І. О. – доктор педагогічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки);
Круцевич Т. Ю. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Національний університет фізичного виховання і спорту України);
Ложкін Г. В. – доктор психологічних наук, професор (Національний університет фізичного виховання і спорту України);
Куц С. О. – доктор педагогічних наук, професор (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського);
Козіброцький С. П. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент (Волинський національний університет імені Лесі Українки) (відповідальний секретар).

Рецензенти:

- Дем'янчук О. Н.** – доктор педагогічних наук, професор (Луцький інститут розвитку людини університету “Україна”);
Стеценко Г. С. – доктор медичних наук, професор (Луцький біотехнічний інститут Міжнародного науково-технічного університету);
Засєкіна Л. В. – доктор психологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки).

Ф 50 Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наук. пр.
Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки: У 3 т. / Уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький.–
Луцьк: РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008.– Т. 1.– 272 с.
ISBN 978-966-600-339-6
ISBN 978-966-600-340-2 (Т. 1)

У збірнику наукових праць представлені окремі положення розвитку фізичної культури, фізичного виховання різних груп населення, підготовки фахівців для галузі. Подані методи, засоби тренування, особливості підготовки спортсменів, адаптації організму людей різного віку в процесі фізичного виховання, адекватність яких підкріплюється даними педагогічних, психологічних та медично-біологічних експериментів.

Журнал є науковим фаховим виданням України, у якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора чи кандидата наук за напрямом фізичне виховання і спорт (дивитись додаток до Постанови президії ВАК України від 08.09.1999 р. № 01-05/9).

УДК 796 (Д 82)
ББК 75 Я 43

ISBN 978-966-600-339-6
ISBN 978-966-600-340-2 (Т. 1)

© Гончарова В. О. (обкладинка), 2008
© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2008

Організація самостійної роботи студентів педагогічних вузів із дисципліни “Теорія і методика тестування у фізичному вихованні”

Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне)

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій. Однією з особливостей реформування вищої школи України на сучасному етапі розвитку і вступу її у Болонський процес є переорієнтація та перерозподіл обсягу навчального часу, обумовлений навчальними програмами, міжаудиторними заняттями і самостійною підготовкою. Значно збільшується обсяг часу, який відводиться на самостійну роботу, оскільки у програмі більш ніж 30 % матеріалу дисципліни відводиться на самостійне вивчення та поширюється коло тем і напрямів для навчання навичкам самостійної роботи студентів [1; 3; 4; 5].

Методи самостійного набуття знань застосовуються викладачем з метою організації самостійної роботи студентів. Основним засобом цієї організації є навчальне завдання. Воно опосередковує керівну роль викладача, дає змогу працювати в індивідуальному темпі і, в разі необхідності, одержати певну міру допомоги. У зв'язку з цим навчальні завдання можна розглядати як один з основних методів самостійного набуття знань [2; 6].

Мета дослідження – узагальнити критерії оцінювання загальної успішності і якості навчання з дисципліни “Теорія і методика тестування у фізичному вихованні” на основі рейтингу студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним з напрямів інтенсифікації самостійної роботи студентів є методика модульно-інтегрованої організації та контролю самостійної роботи. Суть цієї методики така: в освітньо-професійній програмі (ОПП) підготовки фахівців і в освітньо-кваліфікаційних характеристиках (ОКХ) майбутніх фахівців є змістові модулі всіх навчальних дисциплін, що передбачаються типовими навчальними планами. Кожна дисципліна складається з 4–5-ти змістових модулів, які мають певні шифри і назви. Останні базуються на основних розділах навчальних дисциплін, що викладаються згідно з типовими навчальними планами і робочими програмами. Ці модулі і використовуються для реалізації модульно-інтегрованого методу контролю самостійної роботи студентів [1; 3; 4; 5].

Далі визначається часовий інтервал модуля t_{mi} , протягом якого читаються лекції, проводяться практичні та семінарські заняття, виконуються лабораторні роботи. У часи запланованих консультацій студенти повинні зустрічатися з викладачем і за необхідності писати контрольні роботи, виконувати розрахунково-графічні завдання або в усній формі відповідати на питання того чи іншого модуля. Викладач визначає рейтинговий ступінь оцінки у балах, нижче якого модуль дисципліни до захисту не приймається. Студент повинен повторити захист після додаткової більш поглибленої роботи щодо вивчення всієї теми модуля. Можна ввести таке правило, що студент має право лише двічі атестуватися щодо здачі матеріалу модуля, після чого виноситься рішення зарахування модуля з виставленням оцінки або перенесення терміну його здачі. Результати контролю за матеріалами всіх передбачених модулів накопичуються протягом семестру, і результуюча оцінка з навчальної дисципліни визначається як їх підсумкове значення.

Рейтинг студента з навчальної дисципліни P_d складається з підсумку рейтингу елементів усіх модулів:

$$P_d = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m P_{ij}, \quad (1)$$

де P_{ij} – рейтингові оцінки елементів кожного модуля;

n – кількість модулів у семестрі з навчальної дисципліни;

m – кількість елементів у кожному модулі.

Загальний рейтинг P_3 студента в кожному семестрі визначається як середнє арифметичне значення рейтингу з усіх навчальних дисциплін, а також (у тому числі) з диференційованих заліків:

$$P_3 = \left(\sum_{i=1}^N P_{di} + \sum_{j=1}^M P_{3j} \right) / (N+M), \quad (2)$$

де N – кількість дисциплін, за якими проводяться екзамени;

M – кількість заліків;

P_{di} – рейтингова оцінка з дисципліни;

P_{zj} – рейтингова оцінка заліку.

На рис. 1 зображено послідовність і структуру 1 модуля навчальної дисципліни “Теорія і методика тестування у фізичному вихованні”, який має п’ять складових елементів. Вважаємо, наприклад, що максимально можлива оцінка для елемента 1-го модуля є $P_{Mmax} = 14$ балів, мінімальне допустиме значення рейтингової оцінки для елемента модуля $P_{Mmin} = 8$ балів, а загальний підсумковий рейтинг для модуля є $P_{Mз}$ балів.

Рm, балів

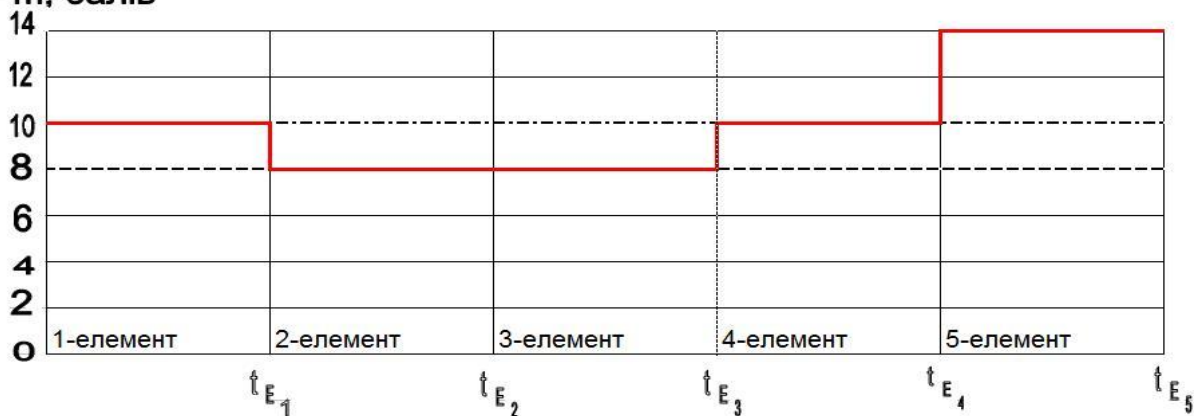

Рис. 1. Послідовність і структура змістового модуля з навчальної дисципліни:

P_{Mmin} – штрихова лінія; $P_{Mз}$ – рейтингова оцінка у балах – жирна неперервна лінія; $P_{Mз}$ – штрих-пунктирна лінія; $P_{Mmax} = 14$ балів; t_{Ei} – часовий інтервал елементів модуля

Графіки (рис. 1) побудовані для того випадку, коли модуль дисципліни складається з п’яти елементів, причому другий і третій елементи мають однаковий часовий інтервал t_{Ei} , перший і четвертий елемент має дещо більший часовий інтервал t_{Ei} , п’ятий – найбільший. Для різних елементів модуля були одержані такі значення рейтингу: для першого елемента $P_E = 10$ балів, для другого і третього – $P_E = P_{Mmin} = 8$ балів, для четвертого – $P_E = 10$ балів, для п’ятого – $P_E = P_{Mmax} = 14$ балів. Загальний рейтинг студента $P_{Mз}$ з модуля навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне значення рейтингу всіх елементів, тобто згідно з рис. 1 одержуємо $P_{Mз} = 10$ балів.

У табл. 1 наведено розрахунки рейтингових оцінок на базі рейтингу модулів з навчальної дисципліни. У клітинках табл. 1 у чисельнику означено заздалегідь встановлені максимальні рейтингові бали модулів, а в знаменнику – ті бали рейтингу, які одержані студентом фактично під час здачі матеріалів відповідних модулів.

У табл. 1 M_i – модулі дисципліни, з них вісім входять у рейтинг навчальної дисципліни. Навчальний модуль вважається складеним, якщо студент набрав 60 відсотків від загальної кількості балів. З таблиці видно, що при мінімально допустимому значенні рейтингу $P_{d min} = 60$ балів обидва студенти можуть бути атестованими з цієї дисципліни.

Таблиця 1

Розрахунок рейтингу з навчальної дисципліни

Прізвище студента	Модульні оцінки з навчальної дисципліни ЗМ–1, бали					Модульні оцінки з навчальної дисципліни ЗМ–2, бали			Рейтинг з дисципліни P_d , бали
	M_1	M_2	M_3	M_4	M_5	M_6	M_7	M_8	
Брежицька І.	$\frac{10}{8}$	$\frac{8}{5}$	$\frac{8}{6}$	$\frac{10}{7}$	$\frac{14}{12}$	$\frac{17}{14}$	$\frac{16}{13}$	$\frac{17}{15}$	$\frac{100}{80}$
Шумарова О.	$\frac{10}{7}$	$\frac{8}{4}$	$\frac{8}{6}$	$\frac{10}{7}$	$\frac{14}{10}$	$\frac{17}{13}$	$\frac{16}{12}$	$\frac{17}{15}$	$\frac{100}{74}$

Оцінювання успішності та якості навчання студентів, як правило, проводиться традиційним шляхом на основі фактичних результатів семестрового рейтингу або на базі результатів письмового чи усного екзамену. Успішність визначається як відношення кількості студентів, що одержали загальні рейтингові оцінки $P_z \geq P_{z\min}$, де $P_{z\min}$ – мінімальне допустиме значення семестрового рейтингу, до кількості студентів у академічній групі. Якість навчання визначається відношенням кількості студентів, загальний рейтинг яких відповідає оцінкам “відмінно” та “добре”, до кількості всіх студентів у групі.

Таблиця 4

Загальний облік рейтингової оцінки знань і вмінь студентів у заліковому кредиті за модульній системі навчання з дисципліни “Теорія і методика тестування у фізичному вихованні”

№ з/п	Прізвище та ініціали студента	Кількість набраних балів			Всього набрано балів у рейтинговій шкалі	Оцінка за шкалою РДГУ	Оцінка за шкалою ECTS	
		модуль 1	модуль 2	модуль 3...8				
1	Брежицька І.							
2	Шумарова О.							

Примітка: Кількість годин за навчальним планом – 108 год, з них: лекцій – 20, лабораторних занять – 34, самостійна робота – 54, індивідуальна робота – 8, залік.

Семестр – V, курс – III, група – ФК-31-32, спеціальність “Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура”.

Доцільно ввести узагальнений критерій оцінювання ефективності навчання, який би урахував одночасно показники як успішності, так і якості навчання. Для реалізації цього можна застосувати ентропійне оцінювання успішності та якості навчання. Диференційну ентропію $H(X)$ будемо розглядати як міру недоліку інформації, яка характеризує стан системи навчання. При одержанні інформації про стан навчальної системи її ентропія зменшується. Для використання ентропійного критерію оцінювання успішності та якості навчання необхідно визначити апостеріорні ймовірності $P(X_i)$ незалежних і несумісних оцінок за фактичними результатами семестрового рейтингу студентів.

Диференційна ентропія системи навчання визначається виразом [3]

$$H(X) = -k_i \cdot \sum_{i=1}^n p(X_i) \cdot \log_2 p(X_i), \quad (3)$$

де $p(X_i)$ – апостеріорні ймовірності кількості різних оцінок на основі семестрового рейтингу студентів;

n – кількість градацій рейтингових оцінок, які відповідають чотирибальній системі: незадовільно, задовільно, добре, відмінно;

k_i – вагові коефіцієнти якості для різних оцінок, які визначають пріоритетні значення рейтингової шкали.

Диференційна ентропія $H(X)$ у тому випадку, коли використовуються двійкові логарифми, визначається у двійкових одиницях інформації на повідомлення: $\frac{дв. од.}{повід.}$. Повідомлення – це сукупність усіх рейтингових оцінок, одержаних студентом протягом семестру.

Наприклад, розрахунок диференційної ентропії за результатами семестрового рейтингу для студентів однієї академічної групи, яка має у своєму складі 24 студенти. Вважаємо, що оцінки загального семестрового рейтингу одержані з різних навчальних дисциплін і диференційованих заліків. Використовується така шкала оцінок: 30...59 балів (“незадовільно”), 60...74 бали (“задовільно”), 75...89 балів (“добре”), 90...100 балів (“відмінно”). Вагові коефіцієнти якості слід вибирати так, щоб для кращих результатів загального семестрового рейтингу ентропія була найменшою, тобто $k_1 = 0,1$; $k_2 = 0,2$; $k_3 = 0,8$; $k_4 = 1,5$, де ряд значень цих коефіцієнтів відповідає означеним вище градаціям рейтингових оцінок. Наведені значення вагових коефіцієнтів якості були визначені на основі середньостатистичних даних прямих експертних опитувань педагогів високої кваліфікації [5].

Результати розрахунку диференційної ентропії наведені у табл. 5. У кожному стовпці таблиці послідовно (ліворуч-праворуч) розташовані такі параметри: оцінки семестрового рейтингу, якість навчання, місце за якістю навчання, апостеріорні ймовірності оцінок загального семестрового рейтингу $P(X_i)$, значення диференційної ентропії.

Таблиця 5

Розрахунок ентропії на основі оцінок семестрового рейтингу

Рейтингові оцінки, бали				Успішність, %	Якість, %	Місце за якістю	Ймовірності оцінок				h(x), дв. од. повід.
90...100	75...89	60...74	30...59				$P(X_1)$	$P(X_2)$	$P(X_3)$	$P(X_4)$	
22	2	0	0	100,0	100,0	1	0,917	0,083	0,000	0,000	0,07
12	12	0	0	100,0	100,0	2	0,500	0,500	0,000	0,000	0,15
20	1	3	0	100,0	87,5	3	0,834	0,041	0,125	0,000	0,23
17	3	3	1	96,0	83,0	4	0,709	0,125	0,125	0,041	0,60
15	4	3	2	91,5	79,0	5	0,625	0,167	0,125	0,083	0,88
10	5	7	2	91,5	62,5	6	0,417	0,208	0,292	0,083	1,00
3	12	6	3	87	62,0	7	0,125	0,500	0,250	0,125	1,10
4	10	7	3	87	58,0	8	0,167	0,417	0,292	0,125	1,13
3	8	9	4	83	46,0	9	0,125	0,333	0,375	0,167	1,22
3	6	10	5	79	37,5	10	0,125	0,250	0,417	0,208	1,28
2	6	10	6	75	33,0	11	0,083	0,250	0,417	0,250	1,29
1	5	11	7	71	25,0	12	0,041	0,208	0,459	0,292	1,30

Проаналізуємо результати табл. 5. Диференційна ентропія збільшується при зниженні показників успішності та якості навчання. Таким чином, мінімальне значення ентропії характеризує високі показники успішності та якості навчання. Ентропійне оцінювання показників загального семестрового рейтингу студентів є узагальненим критерієм, який об'єднує показники успішності та якості навчання. Таким способом можна розрахувати результати загального рейтингу студентів, які отримані протягом всього навчального року. Розрахунки диференційної ентропії доцільно виконувати за допомогою ЕОМ. Для цього необхідно ввести у програму результати загального рейтингу студентів за семестр або за навчальний рік.

Висновки. Методи самостійного набуття знань є системним об'єктом, що включає види і прийоми взаємопов'язаної діяльності викладача і студентів, спрямованої на розвиток самостійності студентів, формування в них творчого ставлення та вмінь раціональної організації самостійної пізнавальної діяльності. Цю спрямованість можна розглядати як певні дидактичні цілі, що, в свою чергу, визначають специфіку методів самостійного набуття знань, впливають на вибір засобів, прийомів та форм організації пізнавальної діяльності, через які відбувається реалізація цих методів.

Практика застосування запропонованої системи у навчальному процесі взагалі, а не тільки з вищевказаної дисципліни, визначить переваги її порівняно з традиційною. Найбільш важливі серед них такі:

- систематизація самостійної роботи студентів протягом семестру;
- значна частина студентів бажає достроково окремо з кожного модуля одержати рейтингові оцінки з дисципліни;
- студенти одержують навички самостійної роботи за науковою, технічною та довідковою літературою, а також можливість самостійно ставити і вирішувати складні технічні питання та завдання;
- відсутність стресових ситуацій під час проведення екзаменаційно-залікових сесій;
- одержання викладачами і студентами економії часу за рахунок “автоматичного” виставлення оцінок на основі рейтингу.

Література

1. Дорофеев В. Н., Петрушов С. Н., Шевцов Л. В., Сухинина О. А. Использование квалиметрии для оценивания деятельности студентов в техническом вузе: Уч.-мет. пособ.– Алчевск: Изд-во Донбас. ГМИ, 2002.– 108 с.

2. Кузнецова О. Т. Робоча навчальна програма і система модульно-рейтингового оцінювання знань і вмінь студентів з дисципліни “Теорія і методика тестування у фізичному вихованні”. – Рівне: РДГУ, 2007. – 46 с.
3. Маригодов В. К., Слободянюк А. А. Основы научных исследований: Инженерная педагогика. – Севастополь: Изд-во СевГТУ, 1990. – 240 с.
4. Маригодов В. К., Моторная С. Е. Педагогика и психология: аспекты активизации творчества и готовности к профессиональной деятельности: Уч. пособ. – Севастополь: Изд-во СевНТУ, 2004. – 170 с.
5. Маригодов В. К., Тихонов Г. О. Модульно-інтегрований метод контролю самостійної роботи студентів: Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2005. – Вип. 41. – С. 94–101.
6. Пащенко Т. М. Самостійність як риса особистості: Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. – Вип. 36. – С. 285–293.

Анотації

Розглянуто результати розрахунку рейтингових оцінок елементів кожного модуля з дисципліни “Теорія і методика тестування у фізичному вихованні”. Запропоновано узагальнений критерій оцінювання загальної успішності і якості навчання на основі рейтингу студентів.

Ключові слова: навчальний процес, самостійна робота, модульно-інтегрований метод контролю, рейтингові оцінки, оцінювання ефективності навчання.

Рассмотрены результаты подсчета рейтинговых оценок элементов каждого модуля по дисциплине “Теория и методика тестирования в физическом воспитании”. Предложен обобщенный критерий оценивания общей успеваемости и качества обучения на основе рейтинга студентов.

Ключевые слова: учебный процесс, самостоятельная работа, модульно-интегрированный метод контроля, рейтинговые оценки, оценка эффективности обучения.

In the article the results of count of ratings estimations of elements of every module are considered on discipline “Theory and testing method in physical education”. The generalized criterion of evaluation of general progress and quality of teaching on the basis of rating of students is offered.

Key words: educational process, independent work, module-computer-integrated method of control, ratings estimations, estimation of teaching efficiency

ЗМІСТ

Історичні, філософські, правові та організаційні проблеми фізичної культури

Ігор Бакіко, Віталій Дмитрук, Володимир Ковальчук Історичний розвиток шкільних програм із фізичної культури в Україні в кінці XIX – на початку XX століття.....	3
Світлана Бреславська-Кемінь Українська фольклорна традиція як засіб формування здорового способу життя.....	6
Віталій Вербицький Діяльність “потішного” руху на території Одеського навчального округу та його значення в розвитку шкільного фізичного виховання	9
Едуард Вільчковський, Анастасія Вільчковська, Володимир Пасічник, Андрей Дибовський, Анджей Чвенар Шляхи відродження сучасних олімпійських ігор	13
Жанна Вірна, Оксана Іванашко Життєвий шлях та спортивна кар’єра фахівця.....	17
Галина Власюк, Любов Терешко До питання про діалектику духовного і матеріального у фізичному вихованні	22
Виктор Вовк, Лариса Вовк Педагогические проблемы управления процессом преемственности физического воспитания личности	25
Яна Герасимович Формування здорового способу життя молоді	28
Ніна Деделюк Зміст фізичного виховання і здорового способу життя у літературних пам’ятках IX–XIV століть	32
Олександра Дубогай, Марина Євтушок Зміст та результативність шкільної інноваційної діяльності в системі здоров’язберігаючих технологій	36
Вікторія Дук Вплив товарів-субститутів на попит і пропозицію у сфері спортивно-оздоровчих послуг	40
Ольга Єжова Життєві цінності учнівської молоді закладів профтехосвіти	44
Сергій Єрмаков Критерії визначення якості наукових видань.....	47
Василь Зігунов Історичні аспекти розвитку федерації спортивного туризму України	54
Аркадій Кисельов, Ігор Рожков, Станіслав Главатий, Олександр Козубенько, Анатолій Руденко, Василь Майоров, Андрій Чернозуб Миколаївському обласному спортивному яхт-клубу – 120 років.....	56
Тетяна Кононенко Роль туристичної сфери в системі соціально-економічних пріоритетів розвитку України	60
Валерій Косяк Многоликий ритм	63
Олена Котова Професійна підготовка фахівців фізичного виховання у світі сучасної педагогічної освіти.....	67
Геннадій Кураса Розвиток футболу на Миколаївщині в період Російської імперії та на початку радянських часів.....	70

Віталій Лелека	
Теоретичне обґрунтування проблеми здорового способу життя викладачів кафедри військової підготовки	73
Тарас Маланюк	
Особливості використання наявних туристсько-краєзнавчих ресурсів Івано-Франківщини в організації виховної роботи дитячо-юнацького туризму	76
Олег Михайлик	
Здоровье как жизненная ценность: историко-философская ретроспектива.....	81
Богдан Мицкан	
Природа та здоров'я людини: дістетика душі й тіла	84
Вадим Мужичок	
Формування знань у галузі фізичної культури як основного компонента загальнонародської культури студентів ВНЗ.....	89
Олена Муратова, Ніна Сахно	
Обізнаність як основний фактор впливу на формування свідомого ставлення студентської молоді до власного здоров'я	92
Інна Омеляненко	
Термінологія в наукових дослідженнях із проблеми адаптації.....	95
Тарас Палагнюк	
Вплив масових спортивних заходів на формування особистості молодшої людини.....	97
Анна Приходько	
Практическая деятельность В. К. Крамаренко в области физического воспитания и спорта в досоветский период.....	99
Олег Слімаковський, Оксана Волошин, Ігор Соляник, Надія Малетич	
Історичні традиції та особливості застосування засобів української народної фізичної культури у життєдіяльності молоді	104
Світлана Степанюк, Сергій Голяка, Інна Городинська	
Від спорту дитячо-юнацького до Олімпійських вершин	108
Юрій Степанюк	
Філософія здоров'я людини як основа здорового способу життя.....	111
Юрій Суббота	
Физическая культура в иерархии ценностей современного студента	114
Ірина Тадєєва	
Характеристика розрізнення студентами понять “здібності” й “обдарованість”	118
Олена Твердохліб, Санія Шарафутдінова	
Аналіз біоінформаційних аспектів культових психосоматичних практик найдавніших культур.....	121
Олександр Трифан	
Фізична культура та дитячий волейбол на Закарпатті	124
Олександра Цибанюк, Василь Музика	
Проблеми фізичного виховання у творчій спадщині українських педагогів (друга половина XIX – початок XX ст.)	128
Олена Ярмошук, Володимир Ковальський	
Алгоритм створення тимчасової міжвідомчої комісії як консультативно-дорадчого органу з питань реклами у спорті	131
Лилия Ясько, Юрій Ясько	
Особенности функционирования детско-юношеского футбола в Украине	134

Професійна підготовка фахівців фізичної культури і спорту

<i>Галина Балахнічова, Лідія Завацька, Людмила Заремба</i> Технологія професійного формування майбутнього вчителя фізичної культури	138
<i>Оксана Вацеба, Орест Куценко</i> Підготовка науково-педагогічних кадрів – важливий складник діяльності вищих навчальних закладів фізкультурного профілю	142
<i>Олег Винничук</i> Упровадження технології тестування як засобу підвищення якості підготовки фахівців (переваги та недоліки)	146
<i>Георгій Гац</i> Діагностична діяльність учителя фізичної культури.....	149
<i>Андрій Герасимчук, Ольга Ужеліна, Наталія Базилюк, Світлана Каленська</i> Новітні педагогічні технології в галузі фізичного виховання	152
<i>Михайло Гончерюк</i> Дослідницька діяльність учителя фізичного виховання як показник його професіоналізму	155
<i>Мирослава Данилевич, Марта Ярошик</i> Оцінювання організації та проведення занять із теорії і методики фізичного виховання у ЛДУФК згідно із кредитно-модульною системою	159
<i>Світлана Демчук, Людмила Чалій</i> Актуальність туристської підготовки у професійному становленні фахівців із фізичної культури.....	162
<i>Krystyna Dudkiewicz, Arkadiusz Kaźmierczak</i> Trudności w pracy nauczyciela wychowania fizycznego	166
<i>Олександр Ємець</i> Ситуаційні технології в підготовці вчителя фізичної культури	170
<i>Катерина Єрусалимець, Божена Іваськів, Ірина Олійник</i> Використання сучасних інформаційних технологій у підготовці фахівців із фізичної культури.....	173
<i>Наталія Іщук</i> Духовні цінності майбутніх учителів фізичної культури	175
<i>Роман Карнюк</i> Теоретичні засади професійної готовності до педагогічної діяльності майбутніх фахівців з адаптивного фізичного виховання	178
<i>Марина Карченкова, Дмитро Довгань</i> Особливості професійно-прикладної підготовки майбутніх учителів фізичної культури	181
<i>Михаил Кобринский, Елена Заколотная</i> Использование воспитывающих ситуаций в развитии нравственных качеств личности студентов вуза физической культуры	185
<i>Галина Кондрацька</i> Роль фізкультурної освіти в навчально-пізнавальній діяльності студентів	189
<i>Михайло Кричфалушій</i> Готовність майбутнього спортивного педагога до науково-дослідницької діяльності	192
<i>Олена Кузнєцова</i> Організація самостійної роботи студентів педагогічних вузів із дисципліни “Теорія і методика тестування у фізичному вихованні”	195
<i>Олександр Курок, Ольга Шовкопляс</i> Особливості підготовки фахівців із фізичного виховання для дошкільних навчальних закладів.....	200

Володимир Кучеренко, Михайло Васірук Організація викладання дисципліни “лижний спорт” в умовах кредитно-модульної системи підготовки	204
Світлана Мальона Правова культура як чинник професійної діяльності фахівців фізичної культури	207
Сергій Мединський, Юрій Мосейчук Особливості практичної діяльності у рамках навчального процесу напряму підготовки 6.010201 “Фізичне виховання” (на прикладі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича)	211
Ірина Мінжоріна, Надія Ільків Особливості рейтингової системи під час оцінювання спецдисципліни “Легка атлетика та методика викладання”	214
Андрій Огнистий, Катерина Огніста Досвід магістерської підготовки з дисципліни “Методика викладання фізичного виховання у вищих навчальних закладах” в умовах кредитно-трансферної системи навчання	217
Володимир Омеляненко Використання ресурсів Інтернету в біологічній підготовці майбутнього вчителя фізичної культури	220
Ірина Панасюк Підготовка вчителів фізичної культури до проведення тренінгів.....	225
Володимир Пасічник Про деякі аспекти професійної підготовки вчителів фізичного виховання в Польщі (2000–2005 роки)	227
Роман Проць Історико-педагогічні етапи становлення професійної підготовки фахівців фізичної культури у Східній Галичині у ХХ столітті.....	231
Максим Рипунов, Сергій Віцько Оптимізація соціально-психологічної адаптації студентів-спортсменів до процесу навчання у ВНЗ.....	234
Володимир Сергієнко Модульно-рейтингова система з легкої атлетики у процесі підготовки вчителів фізичної культури.....	238
Андрій Слобожанінов, Юрій Тумак Стан та напрями вдосконалення системи підготовки фахівців для фізичного виховання і спорту	242
Вадим Смолюк, Ярослав Павленко Конструювання процесу фізичного виховання.....	245
Анна Степанко Мотивація як компонент готовності майбутніх учителів початкових класів до роботи з фізичного виховання школярів	249
Наталія Тимчишена Сучасний тренер у педагогічній системі	252
Володимир Черняков Організаційно-виховні можливості фізкультурно-спортивної діяльності в аспекті формування соціально-педагогічної активності майбутнього вчителя фізичної культури	254
Анатолій Войнаровський Інтенсивні освітні технології в професійній підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання.....	258
Валентина Романюк Закономірності розвитку фізичної культури на території України	263